

Portré

Emődy Veronika

A WMASz rendezvényein mindnyájan láthattuk már a Veronika által készített több méter hosszú textilfutót, amelyen a Magyar Szövetség neve mellett magyar és amerikai minták is szerepelnek. Mikor megkérdeztem Veronikát erről az alkotásáról, akkor szokásos szerénységgel Vitéz Katira, korábbi elnökünkre hárította a dicséretet. „Honnan tudta Kati, hogy Te tudsz ilyen textilfutót

készíteni? - kérdeztem tőle csodálkozva. „Fogalmam sincs róla”, volt a válasza. Együtt ebédeltünk a volt everetti piac épületében, amerikai férje és annak iker-testvére társaságában. Egészséges, farmról érkezett friss anyagokból készült az ebéd, amiket Veronika szeret fogyasztani.

Veronika 65 éve született Magyarországon és nehéz gyerekkora volt. Büszkén beszélt édesapjáról, az Osztrák-Magyar Hadsereg tíz alkalommal kitüntetett mesterlövészéről, aki okleveles közgazdász és a magyar Nemzeti Raktárak és Silók főnöke is volt. Haladó szellemű ember volt, aki a figyelembe vette beosztottjai érdekeit. Nagyon szerette feleségét, Veronika édesanyját, aki 20 évvel volt fiatalabb nála. A kommunista korszak azonban az állam ellenségének tekintette és emiatt elvesztette állását. 1949-ben a család megpróbált nyugatra menekülni, ekkor Veronika 5 éves volt, de a határőrök elfogták, az ÁVH pedig letartóztatta őket Szombathelynél. Veronika árvaházba került, az ÁVH az apját megkínózta, az anyját meg kihallgatta.

Az árvaházban vegyes korosztályú gyerekek, fiúk és lányok aludtak egy szobában, ahol az idősebb fiúk zaklatták a fiatalabbakat. „Szénát szórtak a hajunkba, amit nagyon nehéz volt másnap kifésülni.” Apját 3 évig tartották börtönben per nélkül, a per után pedig még egy évig. Anyját 2 hét után elengedték, de mivel rettegett a kitelepítéstől, nevelőszülőkhöz adta Veronikát. 6 évig lakott náluk Rákoshelyen, szeretettel emlékszik vissza rájuk. Hétvégeken találkozott édesanyjával, aki rajongott érte, és ilyenkor moziba, étterembe, s színházba vitte őt.

Anyját kétszer is kezelték tuberkulózissal és emiatt 1957-ben Veronika családja egy különleges kivándorló útlevelet kapott Peruba, hogy ott a hegyek magaslati levegőjén élhessenek. Ez a Kádár-korszakban elképzelhetetlennek számított, de édesanyja úgy gondolta, hogy egy magasbeosztású kommunistának fájhatott a foga a családi házukra,

s ezért segített elintézni nekik a kivándorlást. Peruban Veronika nagybátyja várt rájuk. Veronika az Abraham Lincoln amerikai iskolába járt, ahol kitűnt eredményeivel. Egy magányos, szorgalmas tanuló volt, aki 3 hónap alatt osztályelső lett, fél év elteltével pedig iskolaelső. A középiskola befejezése után ösztöndíjasként folytathatta tanulmányait az USA-ban, New Jersey-ben a Ruthger's egyetemen. Diplomával a kezében visszatért Peruba egy évig tanítani a James Monroe amerikai iskolába, ahol minden tantárgyat angolul kellett tanítania. További fél év tanítás után egy titkárképző iskolában visszatért az USA-ba

mesterdiploma képzésre a University of Washingtonra. Itt ismerkedett meg Tom Coyle-lal. A mesterdiplomát antropológiából szerezte meg, amely régészetet és lingvisztikát is tartalmazott. Ezután visszatért Peruba ásatásokon dolgozni. „Életem egyik legszebb élménye volt, egy álom megvalósulása! Peruban képzelenség elkerülni a régészet varázslatos hatását. Kezdetben egyiptológus akartam lenni, mert a perui ősi kultúrában nem volt igazi írás és én mindig azon töprengtem, hogy írás nélkül hogyan értheti meg valaki a történelmet?” Később rájött, hogy sok mindent meg lehet tudni a cseréptöredékekből, textíliákból, babokból, a kötélben lévő csomókból, amelyek az ősi inka kultúra könyvelésre használt, csak hogy egy néhányat említsünk.

A perui munka után ismét visszatért az USA-ba, ezúttal Kaliforniába, a

UCLA-re, ahol a doktorátusán dolgozott. Ezt nem fejezte be, hanem Tommal Peruban egyházi, majd az USA-ban polgári házasságot kötött. Eredetileg nem terveztek gyermeket. „Jól megvoltunk kettesben és picit féltünk is a gyerekektől”. Kislányuk, Ilonka akkor született, amikor Veronika 36 éves volt, és életük teljesen megváltozott. „Szerencsénk volt vele, aranyos, jó gyerek volt, okos és szép is.” Veronika otthon maradt kislányával, akit magyarul is megtanított. Ilonka a gimnáziumot már AA diplomával fejezte be, így az egyetemet két év alatt végezte el. Utána elvégezte a jogot és 4 évig dolgozott jogásként, mikor is férjével elhatározták, hogy a Peace Corps-hoz csatlakoznak. Jelenleg Afrikában, Togóban élnek, ahol Ilonka segít az újságnál, lányoknak szakmát tanít, segít a szövetkezet kialakításával, stb. Olyan munkát végez, ami eléggé eltér egy átlag fiatal amerikai jogásznő munkájától.

Veronika édesanyja hozzájuk költözött Everettbe miután férje meghalt Peruban. Egy szép kis lakást alakítottak ki számára házukban. Egészen tavaly nyárig velük élt, amikor 94 éves korában meghalt. Veronika éveken át folyamatosan fordított, spanyol, magyar és angol műszaki szövegeket is, több szervezet számára. Rövid ideig a helyi Magyar Iskolában is segédkezett és a Hírek számára is fordított rendszeresen.

Egészsége nem a legjobb, időnként kórházba is kell mennie. Nagyon szívén viseli a környezetvédelmet és a környéken élő állatokról is gondoskodik. Veronika egy különlegesen szerény és bájos személy, kívánunk neki további jó egészségét és hosszú életet.

- © Horváth-Boros Márta
- Fordította: Csepreghy Kinga

Értésítjük olvasóinkat, hogy a **Portré** rovatban megjelent interjúk a Magyar Szövetség honlapján teljes terjedelemben olvashatók:
www.hungarianamerican.org